

136
1323/2

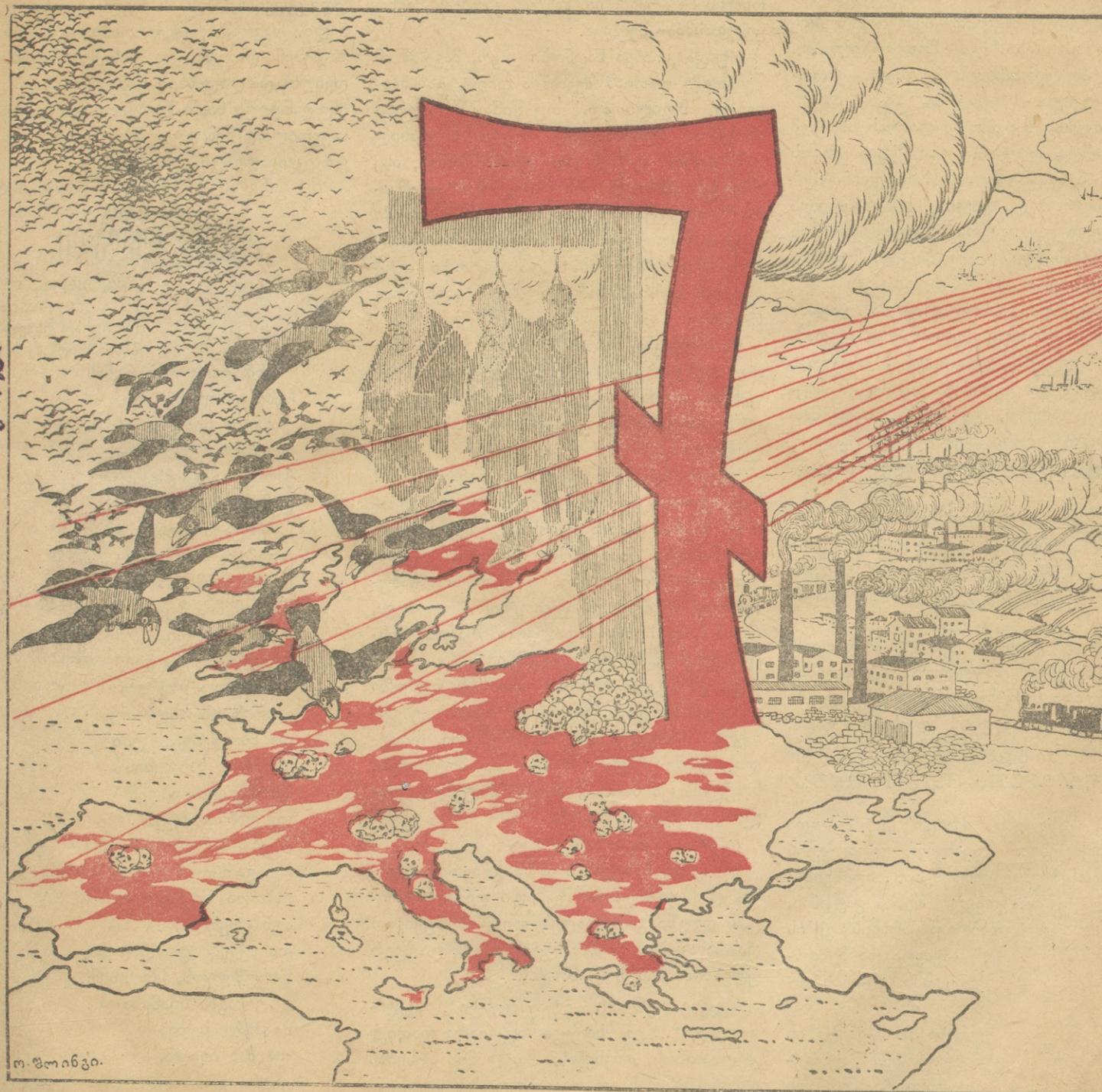
ვადი 1,000,000 გალონი.

№ 12.

პრის, 4 ნოემბერი, 1923 წ.

№ 12.

მოღის წითელი
მეშვიდე წელი!
ჩვენ გაგვიძაგრა
ყოველ მხრივ წელი
ექვსმა განვლილმა,

ევროპა კი, ძველი,
მოიცავა ჩრდილმა,
სადაც სიკვდილმა
აღმართა ცელი
და სახრჩობელა!

ზედ ნაცნობია ჭველა
სახეები
და სახელები:
პუანდარე, მუხოლინი და კერზონი.
დადგა ამათვის შესაფერი სეზან-

თეატრის ცხოვლებიდან

— იპო! ძალიან კი მეშინია თქვენი ქმრის! წარმოიდგინეთ! — და ცინვით ამბობს მაღალი ქალი.

— ჩემი ქმარის არ გეშინიათ? იქნებ ის თქვენ ფეხზედაც არ გვიდიათ?

— თუ გინდ, მასეც იყოს!

— იოგორ? საქმის მართველი თქვენ ფეხზედაც არ გვიდიათ?!

— საქმის მართველი? — ხელათ გამოიცვალა ხმა მაღალმა ქალმა, — რატომ ამდენას არ თქვით, თუ თქვენ საქმის მართველის ცოლი იყავით? განა თქვენ სანავთეს შეუძლია ვისმეს ხელის შეშლა? მე სიღოროვის მეგონა. აი, აქეთ მოსწით! მე იქით გავაჩიჩებ... რა კოხტა სანავთეა!.. აი, სანავთეც სჭორედ აგეთი უნდა!..

სვენ.

შ ა რ ა დ ს.

უნდა აშ წესი დაირღვას,
დღემდის ხელშეუხებელი,
რადგან მსურს შევთხა შარადა,
აქამდის შეუძლებელი,

და ორი სიტყვის მაგირად,
სამს ითხოვს ესე შარადა;
მაშ, ამაღევნეთ თქვენც უკან
ამ სამთა საძებარადა!

პირველი სიტყვის საგანი
ჰელია ციმბირის მიწაში,
აგსტრალიაზეც ამბობენ,
უფრო კი — ამერიკაში;

ყვითელი ფერის ლითონი
ძირფასია და ბრჭყვიალა...
მისი მეორე მარცვალი
ეშმაქმა გაატიალა...

პირველი კი ჩვენ გვჭირია!
შარადის დასაწყებათა!
აწცა მეორე ეძიეთ,
კაცთა რამ ითქმის კრებათა:

ნათეაური პრინციპი
უდევს რა საფუქველათა,
ცხოვრების ფაქტორი არის
დღესაც, თუმც უკრო-ძეველათა...

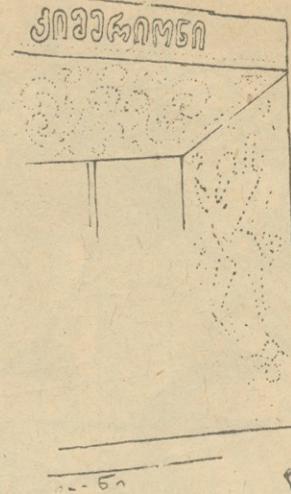
იმავე სიტყვით ისაზღვრის
დიდ მწერალთ მიერ წერილი,
დაყოფილი რა მითი,
მითივე ამოკერილი...

მოაძრეთ ბოლო ანბანი,
სამი ჩვენ დაგვრჩეს, კარგია,
რაც რომ უკვე გვაქვეს, იმაზე
მისაშენებლათ გვარგია!..

ახლა ვესტუმროთ მონასტრებს,
ან და ნამონასტრალებსა:
შავ ტანსაცმელში, ვით აჩრდილთ,
ვისაც შეასწრებთ თვალებსა,

ეტანეთ მამრობითი სქესს,
ერიდეთ მათში ქალებსა,
პირველო წოდება გვჭირია,
შარადის მოგვიმრგვალებსა....

შავი საგანით დასრულდა,
ჩიყვითლებული ქონითა,
არც ერთ თვეს წელიწადისას
არ ჩამორჩება წონითა!..

მსახიობი, ფულის მიღების შემდეგ.

მას ათას ცხრაას ჩიყდმეტმა
ფერიც კი შეტრიალა,
ყვითელი ქონის პატრონნი
ძირს! დასცა გაატიალა...

გულს ბრძოლის ცეცხლ ანანთებმა
სახეც ამ შუქით იალა:
ცას რისხეის მეხი მოჰვიჯა,
მტრის თავზე ააგრიალა;
ნიშანში ამონალები
ევროპა შეაწრიალა,
ცხოვრების აზარმაცია
და თვითმოძრავი ბზრიალა!..

ენუქა.

პატარა ფელეტონი.

დროს ტუულათ ნუ კარგიმ, თუ ძმა ხართ!

(საქულას მოწოდება)

— ვენაცვალე თქვენ ვუფლებას, ბოლშევიკებო! რალას არ მოიგონებთ! გუშინ-გუშინშინ დავადგანეთ, რომ ყველა მუშის ხელის გაქნევამ უნდა მოუტანოს სარგებლობა მუშების შრომის სამშობლოს. არც ერთი მუშის და გლეხის მიხრა-მოხრა არ უნდა გაიაროს უსარგებლოთ ჩვენი ნორჩი სახელმწიფოსთვისო. საქმე ისე უნდა დავაყენოთ ყველგანა, რომ, ცოტა ენერგიის დახარჯვით, ბევრი კარგი საქმე გავაკეთოთ. ნუ ვიმუშავებთ გადაჭარბებულს, მაგრამ ჩვენი მოკლე მუშაობის ნაყოფები უნდა დღე და დღე ვზარდოთ. მეგობრებო, ამნარათ დაყენებულ საქმეს ერთი უცნაური სახელიც დაარქვეს... ნოტი.

— ია ამ ცოტა ხანში კიდევ რაღაცა ახალი შტუკა გამოუკონიათ. მოსკოვის განზეთებში ვიღაცა მამაცხონებული სწერს შემდეგს: ამერიკელები იძახიანო: „დრო — ოქრო-აო“ და ჩეენ უნდა ვთქვათ: „დრო — სოციალიზმიაო“. ამისათვის ძვირფასი ამხანაგი მოგვიწოდებს შევქნათ ახალი ორგანიზაცია, რომელიც თავის მიზნათ დაისახავს დროს

ეკონომიკას და დაჯარიმებს იმ პირებს, რომლებიც ძვირფას დროს ცუდ-უბრალოთ ფლანგავენ.

— შენ ენის ძირკვებს ვენაცვალე! განა ამაზე კარგი რამე თქმულა როდისმე! „დრო-ხოციალიზმია!“ გაიგეთ, ე, მოშლილო გრამაფონებო! ყბედებო, პირმოქნილებო, ზასედანის მონებო, გძელი, უთავბოლო დაკლადების მოყვარულნო და გაქცეობელნო! გაიგეთ და ამის შემდეგ ცოტა ნაკლები იყბედეთ.

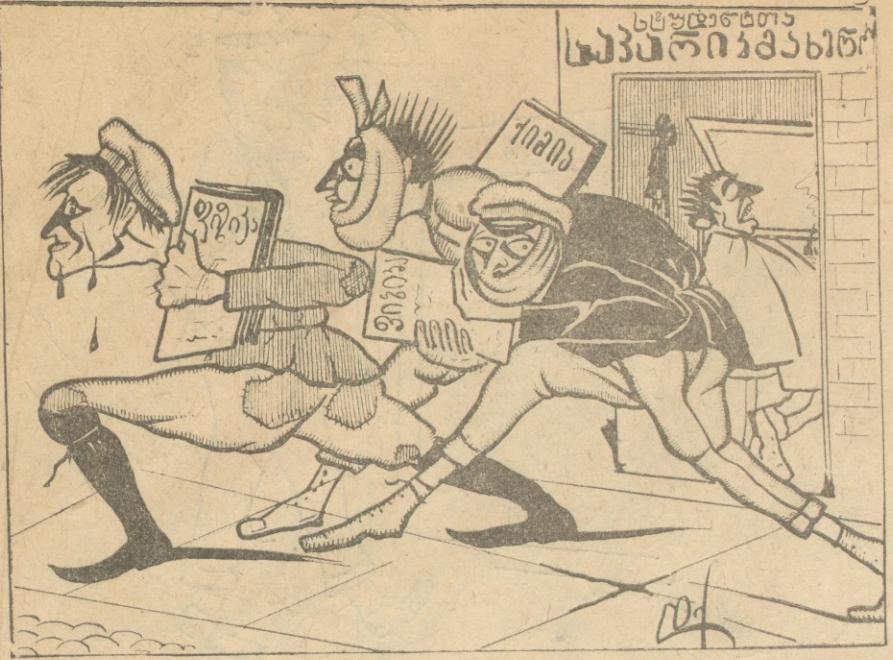
— გაიგეთ სუყველამ: ვისაც რომ იღლიაში ამოდებული გაქვთ ბუტერბროტებით და პირაჟებით გამოტენილი პორტფელებით და დაეთრევით გალავინსკზე; რომლებიც რომ, სამსახურში ერთი საათით საქმეზე ვერ ჩერდებით!

— თქვენც გეხებათ ეს, სოვებარიშნებო, რომლებიც რომ სამსახურს ატარებთ კავალებზე ლაპარაკში, რომლებიც რომ ერთ უბრალო ქალალიდის მოწერის გამოთ უფროსის კაბინეტში საათნახევარი რჩებით. თქვენც, მონდი-პრიჩოსკებიანო, რომლებიც რემინგტონის მანქანაზე, სპეცის უშინარსო დაკლადთან ერთია, დუშკასთან გასაგზანათ სიყვარულის წერილებსა ბეჭდავთ.

— არც თქვენ გაწყენთ ამის გაგება, სპეცებო — სოებურებო, ყოფილო ვექილებო, ჩინოვნიკებო და ფეხზე-მოვაჭრენო! გაიგეთ, რომ თქვენი დრო აქვთ დაქირავებული მუშებს და გლეხებს და თქვენ არა გაქვთ უფლება სამსახურის დროს სხვა საქმებში გამოყენებისა, თუ არ გინდათ ჭიტლაყო და „ვოლჩი ბილეთი“. დევგლეთ და ბეჭითათ გააკეთეთ მონცობილი საქმე! ნუ დაეთრევით თქვენ პირადი საქმეების მოსაწყობათ! ექვსი საათის სამუშაო დღე თქვენოვინაც არსებობს.

— თქვენც გამაიღეთ ყურებიდან ბამბა, „ატვეტცენი“ რაბოტინიკების „ბიძაშვილებო, ძმა-ბიჭებო და ახლომეგობრებო — ტურფებო!. ნუ დაწრიშით „რეკომენდატელინი“

სახელმწიფო უნივერსიტეტის ცენტრალური განცხადება

სტუდენტები გაპარსები შემდეგ

ბარათებით დაწესებულებებში ადგილის მისაღებათ, „რაზრმენიების“ გამოსატანათ, დატუსალებულების გამოსაშვებათ, ოთახების მისაღებათ, ნალოგების შესამცირებლათ! ნუ უკარგამ მუშავებს ძვირფას დროს, ნუ უწერამ მათ ნერვეფს თქვენი უკანონო და უპატიოსნო თხოვნებით! ნუ აყენებთ ჩვენ ამხანევებს უხერხელ მდგომიარებაში!

— „დრო სოციალიზმია!“ გაიგეთ სუუპლამ, ვისაც დღევანდლამდის ამაზედ არ გიფიქრიათ, გაიგეთ, რომ დროს ცუდ-უბრალოთ, სახელმწიფოსთვის უსარგებლოთ მფლანგველი არიან სოციალიზმის მტრები, რომლებიც უნდა იყვნენ პასუხის გებაში მიცემული, როგორც კონტრ-რევოლუციონერები.

ვინმე.

ცენტრალ ეპროკაზი.

პუანკარემ უთხრა ებერტს:
„ეგ ბალი დამიცალეო!
ნახშირი უნდა საფრანგეთს,
აბა, პასუხი მალეო!
ებერტმა უთხრა „ინებეთ,
ვინ გედაგებათ რუსსაო?
ნახშირი—დაგვილოცნია,
თუ არ წაგვართმევთ პურსაო“...
ზის მარტი თავის ოთახში
და შეექცევა სადილსა,
უყურადღებოდ სტოკებს ის
მშრომელი ხალხის წადილსა.
რაღაცამ დაიგრიალა,
ერთი რამ არის ორშია:
ან მარჯა მიდის უფსკრულში,
ან შტრეზემანი—ომშია...
ორივე ერთად მომხდარა,
ეს კუნის გაახარებსა,
მაგრამ არ იცის, რა უყოს
მან წითელ „როტეფანესა“.
პუანკარე გრძნობს წინდაშინ,
ვერ ელირსება ხეირსა...

ბელგია გულში იცინის:
საქმეს უსწორებს რეინსა!..
წითლდება სისხლით ევროპა,
აივსო ტანკვის ფიალა,
სჩანს ოქტომბერმა დღეს იქაც
დროშები ააფრიალა.

კუდა-მელა.

მუდავ გედნიერი რჯახი.

(გურული სუენა).

— გამარჯობა, ქაიხოსრო, შენი! რავა ცხოვრობ, რავა კარგათ გიკითხო? რამდენი ხანია ალარ მინახავარ,—მომენატრე, ქაიხოსრო, შენს მტერს გულხმა თავის კოსრო!

— იცოცხე, იცოცხე, ჩემო ბუდუა, ჯაბა, მე რაღა საკითხავი ვარ, სული არ ამევიდა, თვარა მეტი არაფერი მაკლია. შენ რავა ხარ, ბუდუა? გეტობა, ისევ ძველებურა-შენებურად კერკეტათ, ხარ, ვეფერმა ვერ მოგერია—ქე ხარ მხიარულად—ფეხებზე გადია ფოშტის ფული!

— რომ ჩამოუშეა ცხეიბირი და ვიტორო, ჩემო ქაიხოსრო, მაგიზა ვინ დამინიშნავს პენციას! ვიტირო, რეიზა ვიტირო, ცენტრალის მოლობონი ხომ არ ვარ? დღეს არ მაქ ხვალ მექნება, ხვალ თუ არა, ზეგ ხომ მაინც მომესტრება სულზე. რასაც მე მივესწარი, აფერი აღარ გამიკვირდება აწი.

— ნიკოლოზაი, მისი მამა ალექსანდრე, მისი ბაბუა, კიდევ ალექსანდრე—სამივეის ხემჭიფობა მახსოვეს; იგენს თუ რამე გაბანდალებდა, რავა მეგონა, იგენის დღეგრძელობას კევლა დაჩიქილი ეხვეწებოდენ ღმერთს—საყტარში ბრაგალ უმიერს უგალობდენ, მარა, რომ მუშავია მისი დროი —არც ღმერთმა უშველა და არც ჯანდარმებმა,—ქე ჩეირანცხა; მინისტრები, ღურბენატორები, პრისტავები, ხუცები და საყტრებიც ქე მეიყოლია ქვეშ.

— შეშმაკის მუშა—ღმერთმა დაფუშა—ღმერთიც თურმე აფერი ყოფილა, აფერი ძღვა არ ქონია, არც მას და არც მის ხატებს—საყტარი ნაგულის ხოხოლასავით დაშალეს და თავი არ კაცს არ წამოსტკენია. შეშლილებით უნდა აესილიყო ქვეყნა, რომ რამ შეძლებოდა, მარა თურმენი ნიჩეო ნიერუ, ჩემი ორკლასინი ბალანი მიერია მას.

— მაგი, რაცხა იყო, ქე ვიცი, ოჯო, შენ რაცხა სხვა მითხარი, ვინ მოკტა, ვინ მორჩა? ესიკა მორჩილები რავა არის არ მოკითხეს ძევლი ცოდვები?

— ესიკა ქე იარება ისევ ისე მამალი ინდოურივით გაფუყული—იმას რა უჭირს: ნიკოლოზაის დროს ბარე თვრამეტ წელიწადს მამასახლისათ იყო და თალა საზოგადოება. მენშევიკობის დროს უფროსი შეილი გადიეფართხა თავზე და პასუხი არა კაცს არ მუშავონია. ახლა უცროსი შეილი. პატიულობის ერთ იჯახში ყველა პარტიის არიან და რა უჭილარიან. ხემწიფობის დროს დუუჭირეს უფროსი, მამა გამუაშობია, მენშევიკების დროს დუუჭირეს უცროსი, მამა გაშობია, ახლა დაიკირეს უფროსი, უცროსმა გაშობია და ამფერ იჯახს რა დააფსებს. ყორიელ დროს მისი ჯიბიზა და მისი ნალიეზა ხმარობს...

— აფერია, ჩემო ქაიხოსრო, აფერი, გაგრგონია ფეიქარის და მისი ძმაის იგავი „ჯერ არ გაუგიათო, ჯერ არ გაუგიათო“.

— რა იგავია კაცო, რა ფეიქარი და ძმა?

— არ იცი? აბა მე გეტცი, ყური და მიგდე: იყო თურმე ორი ძმაი,—ერთი ფეიქრობდა და ლარიბათ ცხოვრობდა, მეორე აფერს არ აკეთებდა, მარა მაინც შეძლებულად იყო. ფეიქრის ცოლი ყვედრიდა ქმარს მის სილარიბეს და დაიდარი ძმის მაგალითზე უჩვენებდა. ფეიქრი კი ცოლის საყვედურზე მუდამ ერთნაირა უპასუხებდა: „ჯერ არ გაუგიათო, ჯერ არ გაუგიათო“ და განაგრძობდა თავის საქმეს გროხელ ფეიქრის ცოლმა მოირბინ ქმართან და შეატყობინა, რომ დაიდარ ძმა დაუჭირიათო. ფეიქრის საქმიდან თავის არ აუწევია ზევით, ისე განაგრძობდა მუშაბას და იძახდა ძევლებურათ: „ახლ გაუგიათო, ახლა გაუგიათო“. თურმე მის ძმიდარი ძმა ყალბ ფულებს ჭრიდა. ას დიემართება, ჩემო ჯაბა, იმ შენ ესიკას კი ცოლის საყვედურზე მუდამ ერთნაირა უპასუხებდა:

— ერთხელ ფეიქრის ცოლმა მოირბინ ქმართან და შეატყობინა, რომ დაიდარ ძმა დაუჭირიათო. ფეიქრის საქმიდან თავის არ აუწევია ზევით, ისე განაგრძობდა მუშაბას და იძახდა ძევლებურათ: „ახლ გაუგიათო, ახლა გაუგიათო“. თურმე მის ძმიდარი ძმა ყალბ ფულებს ჭრიდა. ას დიემართება, ჩემო ჯაბა, იმ შენ ესიკას კი ცოლის საყვედურზე მუდამ ერთნაირა უპასუხებდა:

— რა ვიცი, ძმია, რავა, აგი მისი წერისოფელი ქე მოკამა და აწი გინდა დო მართოს და გინდა არა.

ოჩანი.

ცენტრალის პვანტი.

სიმარტლეს ხშირათ სჯობია ლონე, ლონეს კი ხერხი, თუ მოიგონე. როულია ცხოვრება, ძნელია ცნობა, დნელია ცნობა, განვირდა ცხოვრება, არა გაქს უული, სხვებს კი ძვეს, შენ არა, გივედება გული, ოჯახში ცოლშვილსა მოშვიდა პური,

სახელმწიფო უნივერსიტეტის ცერემონიაზე

შენა ხარ მოგალე ათხოვო ყური.
ბონების დასტებით სავსეა კისა,
ყოველ დღე დაითვლი მილიარდს, ასა.
სულ ცოტა მოაკელ მალულად, ჩუმად
(ჭამა პამიდვრის მოგებზედა უმაღ),
ცოლს კაბა უყიდე და შვილს კი ბულკი...
გაგიგეს და კასას დაასვეს ლუქი.

ვიყიდი, გავყიდი, მოვიგებ ბონსა,
მიზანსა მივახწევ და გავალ ფონსა.
ქონებას შევიძენ, შევირთავ ცოლსა
და წილს არ დაუდებ ნაცობებს, ტოლსა.
ბირჟაზე იყიდე ლირები ძვირად,
ფასები დაეცა, გაყიდე ჩირად.
გაკოტრილი, მევახშის დაგედვა ვალი,
გაგიქრა ქონება, გაფრინდა ქალი.

შესრულდა ოცი თვე... ხარ ბირჟის წევრი.
(ვაება და ტანჯვა იქ შეგვხდა ბევრი)
გაგზავნეს ადგილზე... მიდიხარ.. ჩქარობ,
მისწული მიიღეს... ტყუილად ხარობ.

ამ ქალმა ლამაზმა მოგხიბლა მეტად
და მისი ტრუბითა დადიხარ რეტად.
პროსპექტზე გამოჩნდა... ის მოდის ზარტად.
ულგაშებს იგრეხავ, მიდიხარ „ფრანტად“.
უცქერი და ამ დროს—ქვას ჭარი ფეხი,
დაეცი, თითქოს თავს დაგეცა მეხა.
ხარხარებს სულ ყველა... იცინის ქალი,
გამლელს დაგმომვლელს შენზეაქვს თვალი.

იხელი

ლექციის დროს უნივერსიტეტის დერეფანში.

ამ უპატრონო ტახების შემოჭრის ისტორია საქართველოში გრძელია. მოკლედ რომ მოვაჭრად, უპატრონო ტახების უპატრონოვე წინაპარს, გაბერშებულს, მთლად გამოუტურებულს და სიკვდილის კარს მიმდგარს ანტანტის ერთ ერთ დიდ ქალაქში, შტეინახრის სისტემით შერეულ ცხოველთა

უძუებიათ და ჩრდილოეთის ულრან ტყე-ჭობისთვის შეუფარებიათ თავი.

აქაც არ მოუშლიათ თავიანთი ლორმუცლობა: შესვიან დაბურულ ტყეებსა და გაუგალ ჭალებს და კალიასვით გადუხურავთ და გადაუჯიჯვით ყველაფერი. როდესაც აქაც გაბრაზებულ ცხოველებსა და ფრინველებს მოუწადინებიათ სამაგიეროს მიძღვნა, ტახები გამოპარულან ჩუმად და დასავლეთ საქართველოში შემოჭრილან კავკასიის მოების უღელტეხილით.

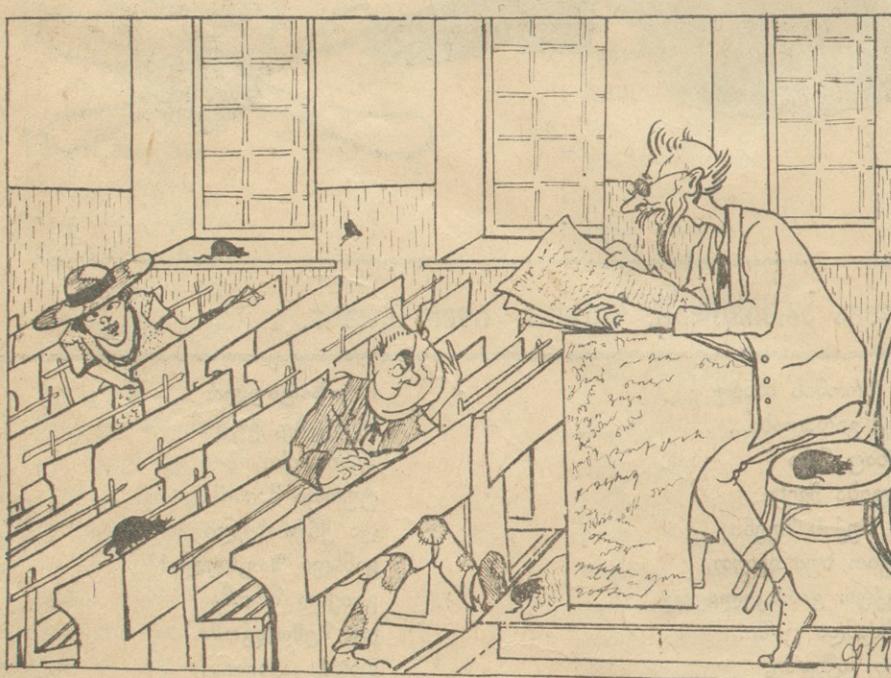
აქ, ქუთაისის ახლო, სალორიის ტყეში და საფიჩხიაში, გაუშენებიათ ბუნაგი და დარიანის ნერვიათ შერევით თავის მხრით ამათაც უყრიათ გოჭება, რომლებიც ჩქარა დაბურაკებულან და შესდგომიან წინაპრებივით მოები არემარის გადაბრუნებას.

აქაც რომ გაბრაზებულ ნადირ-ფრინველთ მოუწადინებიათ მათი ამოწყვეტა, უპატრონო ტახებს შეგვნელ ლამის წყვდიადით და ქარბუქით უსარგებლიათ და აღმოსავლეთ საქართველოსკენ გამოპარულან.

მაგრამ აქ კი კისერი მოუტეხნიათ. მათ უკლებულ ბუნაგების და ბუცეების პატრონებს ერთ შვენიერ დღეს შეუბოჭიათ და მათ გასამართლება გადაუწყვეტიათ. ეკსპერტიზის დასკვნით, დღდა მიწის ზურგზე წინათაც იშვიათად იყვნენ ასეთ წყველ ჯიშის და ჯილაგის ცხოველები. ისინ წარმოშვენებ მე 19-ე საუკუნის დასარულს და მეოცეის დასაწყის გამოუტურებულ აწ დაჩანაკებულ ბურუუაზის ფაშვიდნ. აქედან ზარმოიშვა მათი სახელწოდებაც. მოწეოა ჩენების და დაკითხვის შემდეგ, რამაც დაიდასტურა ყველა ბრალდებანი, სასამართლომ გამოიტანა შემდეგი რეზეულიცია:

„ვინაიდან ამ უპატრონო ტახებმ თვის უშნო, ცისფერ დინგებით ეგზომ დიდი ზიანი მიაყენეს საბჭოთა რესპუბლიკაში მშვიდობიან მცხოვრებ ცხოველ-ფრინველებსა, განდეგნილ იქნან ამათ წრიდან და შერეულ იქმნენ თავიანთვე ჯიშის და ჯილაგის ჯოგთან, რომელიც სრულიად საქართველოს მწერალთა კავშირის ხარჯზე ინახება კარიაზის იალაღებზე.“

ცივილისტი.

ლექციის დროს უნივერსიტეტის აუდიტორიაში

უკაცრონო ცახაგის გასამართლება

ამ დღეებში „ედემის“ ბალში, ვერაზე, მოხდა გასამართლება უპატრონო ტახებისა, რომელთაც ბრალდებოდათ საბჭოთა საქართველოს მთელი ტერიტორიის, ტყეების და ველების აოხება, აწიოკება და შიგ მოსახლეები ფრინველ-ცხოველთა ბუნაგ-ბუღების აკლება, ატიალება.

კვერცხებიდან გაუკეთებინებია ოპერაცია ბერშობის წინააღმდეგ და მართლაც მოუყვანია გოჭები, მაგრამ ისეთი მახინჯები, რომ თვით მშობელი წასვლია გული მათ დანავაზე და ძლიერ მოუბრუნებით.

მალე ეს მახინჯი გოჭები ისე დაგეშილა, გაწუწებულან და დალორებულან, რომ მთლად ამოუყდარ თავიანი დინგებით ყველა ცხოველების ბუნაგები. როდესაც გაბრაზებულ ნადირებს და ფრინველებს მათი გასამართლება გადაუწყვეტიათ, მათ კუდი ამო-

ზოგი რამ ჭარსულის არძივიდან, ზოგიც – აფხაზიდგან.

მილოცვების ეგური.

გულის ხმიერო,
მზევ, ბეღნიერო,
შეკითხვის ებედავ:
ხედავ, რას ხედავ,
რაც ცაში ზიხარ,
ჯერ თუ მოსწრიხარ
ასეთ დროებას?!.
საწუთროებას
მიეცა აზრი,
წავიდა მკაცრი
წარსულის სუსტი,
შავ-წელთა ნუსხით,
და წარიყოლა
შიში და ძრწოლა...
და ჩვენი ბრძოლა
აწ დაგვირგვინდა
იმით, რაც გვინდა!..
ჰა, ამობრწყინდა
პირბადრი მთვარე,

რა შრომის მხარე
მზემ გადალახა...
ამანაც ნახა
ღიღება ჩვენი
და შუქის მფენი,
შუქით ხუთთავით,
შუქურ ვარსკვლავიც
აბრძანდა ცაში!
მისი კაშკაში,
ნარნარი ფერი,
ვით ლალის ჩქერი
გადმოეფინა...
ძირს კვლავ ეძინა
ჩვენში ბუნებას...
ზამთრის წუნებას
არ ჰქონდა ძლევა..
მაგრამ ჰა, რხევა
იწყო ჰაერმა:
იელვა ფერმა.
აჭივდა ლალი
და პატარძალი

საგაზაფხულო
შეიტქბე, გულო,
შენი აისი,
ტურფა მაისი!..
და ჭირნახული
განხდა ზაფხული!
გაიქსო შრომა
და შემოდგომა
დადგა ახალი:
ისვენებს ხმალი;
თოფის წამალით
სუფთა და მშრალით
საგსობს თოფხანა,
აღმშენებლობის,
თანამშრომლობის,
სოლიდარობის,
ჩამოდგა ძმობის...
მაშ, გამარჯვება,
სიმხნე და შვება,
მუშურ-გლეხური
ჩვენი მთავრობის!..

ვით ოქეანე, ბობოქარი,
ჰექსი გერმანია...
„განშირულ გემში“ მცირე გუნდით,
შტრეზემანია:

ეცლება ხელით საქმე, ზღვაზე
აყირავებულს,
თავს ვწრ უმაგრებს ვირთხათა ჯოგს,
დაქირავებულს...

დასტოვეს თვისი ტკბილეულით
სავსე ბელელი,
თავს წამოადგათ რა მეშვიდე
წითელი ჭელი...

მეშვიდე წელი!
სალამი წრფელი!
სალამი მშური,
კომუნისტური,
წითელ კომინტერნ!
გაუჭირდა მტერს
მისი აღება
და გალალება
ჩვენი ძალების
მას ევალების!..
მეფის ვალების
შესთხზა „ატეაზი“!
განაგრძოს ხაზი
საბ-რე-კაგ-ცაკმა!
მან შინ ალაგმა
ბურუუაზია...
მისდევს აზია
და ძველს ევროპას
აჭერენ ქნობის!
ურტყამენ უროს...
მას მეთაურობს
მძლე კომპარტია,
ენა სხარტია,
მიმოხრა სწრაფი...
და ბრძოლის დაფი
წითელ არმიას,
მძლეს და საქმიანს
ახმავებული
მიდის კრებული
პროფესიონელის,
შრომის გმირების,
ბრძოლის ბრძანების...
და მარშიროვკით,
კომკავშიროვკით,
აურჩაურით

წინსვლა ზღვაური
გაძალიანდა!
შესდგა ლიანდაგს
სიმძიმით, დინჯით,
და მძლე ნაბიჯით
განაგრძობს ტრიალს,
დიდ ინდუსტრიას
რაც კი აქვს თვლები,
და ხრახნილები...
ეს მოძრაობა,
ჩვენი რაობა,
საქმიანობა
და ჩვენი ცნობა
ასე მტკიცდება
უკვე მწიფდება
იქ ევროპაში,
სად „რკინის რაში“
აწყვეტილია,
დაწყვეტილია
ბორკილ-ხუნდები:
არწივთ გუნდები
ცაში მყიფანი...
კბილი, მტკიცანი
ამოვარდება
და გატარდება,
გასაბჭოება!..
კმართავს დროება
და პარლამენტი,
ნამყოს ცემენტი,
ყველგან დაირღვა,
და გამოირევა,
რომ მართალია
„ბრძოლის ფალია“!

საქართველო—საიკონო

გუშინ წინ საიკიოში დასახელებული პო-
ეტების მიერ მივიღე დეპეშები, და ტელე-
ფონიაგრამები.

დღეს კი, ტეხნიკის განვითარების თანა-
ხმად, პირდაპირი მავთულით ველაპარაკები
მათ.

სრულ ანგარიშს ურდევნ ამხ. ნიანგს.
მე—(მავთულთან) ამხანაგო აკაკი! ამხანა-
გო აკაკი, აკაკი მეტქი?...

აკაკი—ჰო!
მე—აკაკი ხარ?
აკაკი—მე ვარ.

მე—კაცო, როგორც დეპეშებიდან სჩანს,
შენ მე მედახოდი, რაშია საქმე?

აკაკი—დიახ! მე გეძახოდი, ჩემო ძველო
ბატონო, ღუტუ!...

მე—რაშია, ამხანაგო, საქმე?
აკაკი—ამხანაგო! (უსიამოენოთ) ეს რა

ხათაბალაა—ხო... მითხარი, ღუტუ, გეთა-
ყვა! როგორ მიღის მაქ მწერლობის საქმე?
დიდი ხანია, რაც ჩვენ მიგატოვეთ, რას
შერებიან ჩვენი მაშინდელი ახალგაზრდა
პოეტები: ნ. ზომლეთელი. ს. აბაშელი, ვ.
რუხაძე, ობოლი მუშა, ს. შანშიაშვილი და
სხვები?

მე—ჰო, ამხანაგო აკაკი! მაგის გადმოცე-
მა იმდენათ ადვილია, რამდენათაც ძნელი,
მაგრამ მე მაინც შევეცდებით გადმოქცე. ნ.
ზომლეთელის ახალგაზრდობაზე რა მოგა-
სენო, მას უკვე აქა იქ თეთრი უთამაშებს
ბლანეუში. მუშაობით კი ისე მუშაობს, რომ
არ ასევენდს არც ერთ გაზეოს, მისი ფსევ-
დონობი ბევრია, მაგრამ ამ ბოლოდროს
ძლიერ შეუყვარდა ბაყაყი და ხარი.

ცხა ეშმაკის წასალები დოხტური გამოჩენილა, ხირიშიანია, თუ რაცხა მისი დაღუპვა, და ბერიკაცებს აახალგაზდავებსო. გეიგონა თუ არა აგი ჩემმა ესიკელამ, აღარ მომასვენა: „წავალ, ქალო, იმ დოხტურთან და ამ სიბერის დროს ძალას შევიმატებო!“ კაი დაგემართოს, ჩემო მართა, კაი მაგია, მარა მერე იგი მე მომეკარება? არ შეგვამოს ჭირმა იმისაგან უფრო! მოძებნის ვინცხას, გადაეკიდება და შენი აღათიერ უფხებზე ეკიდება! ახლა მივრბივარ პარასკეობაში,— იქნება ვინცხამ გამაგებიოს, ეგე-

ბა, რომ ამფერი გაახალგაზდავება ქალებსაც შეუძლიათ და მაშვინი ჩემ ესიკელას შეც ავეტორობიალები.

კი მარა, ბერა, რავაც მითხრენ, ქალებს თურმე ხელს გვიშლის (ყურში ეტყვის)... უიმისოდ თურმე არ შეიძლება!

— მაგი მეც ქე ვიფიქრე, მარა მაინც წავალ, ნახვამდის, ჩემო მართა!

— ღმერთმა მშვიდობის ნგზავრობა მოგცეს, ჩემო აღათი! რომ დაბრუნდე, თუ ქალი ხარ, მეც მახარე, თუ კაი რამე შეიტყო!.. ბოდიალა.

ჭრიჭინები და ჭიანჭველა.

(იგავისებური)

„გურიაში ამ ბოლო ხანებში შემოვიდა ახალი მოდა: თითქმის ყველა სოფლებში, ცეკვას სწავლობენ ახალგაზდა ქალები და ვაჟები“.

(კერძო ჭერილიდან)

დაცეკვაობდენ, დახტოდენ
ჭრიჭინობლები ამ მხარეს
და უშრომ-უხრუნველობით
ზაფხული გამოატარეს.
წვიმა, ქარ-ბუქმა ზამთრის პირს
კარებზე მოაკუნეს,
დაფიქრდენ მოცეკვავენი,
დარდით ძირს თავი დაღუნეს.
გაჰქრა იგი დრო, როდესაც
ყოველგან დროს ატარებდენ,
ცა ქუდათ აღარ გიაჩნდათ,
მიწას ფეხს არ აკარებდენ.
ან კი რაღა დროს ლენაა
და ცეკვა ჭიანურითა,
შშიერ კუჭს ვერ იპურებენ
მჭადით და ნიახურითა.
კარზე მიადგენ ჭინჭველას
ვედრებით: „ჩვენო ნათლია!
ნუ დაგვხოც გაზაფხულამდე
და გამოგვკვებე, მადლია!“
ჭინჭველამ ჰქითხა: „ზაფხული
როგორდა გაატარეთო?“
„ცეკვას ვსწავლობდით, გეთაყვა,
ბუქნას ვუვლიდით ცხარეთო!“
„ცეკვას სწავლობდით? კეთილი,
დინჯათ მიუგო ჭინჭველამ,—
მაშ, ეხლა მღერაც ისწავლეთ,
შწრივათ დასხედით სუყველამ!“.

ჭპიპურტი.

შგოსანი და ბედნიერება.

(ზღაპარი: „მეფე და პერანგი“-ს ხელუად)

მგოსნის ბედნიერება ჯერ ქვეყნად არვის სმენია, რადგან სამგოსნო ბედნიერება მოთავსებულია კდემამოსილებაში, ხოლო ცნო ბილა (ცისფერ ყანწებისაგან), რომ თავის მხრით კდემამოსილება არასოდეს არ თავსდება მგოსნის ბუნებაში. ქვეყნიერებაზე აღმოჩნდა ძლივს ერთი ბედნიერი მგოსანი გაზეთ: „რუბიკონში“ (№ 16) ქუჩური ლანძლვის დამწერი „ორიონზე“ (ალსანიშნავია, რომ „უბადლო მოპოლემიკე-მტიკემ“ თითქმის ვარსკვლავთ მრიცხველისებური პათოსით იწინასწარმეტყველა გაზ. „ორიონის“ ხევდრი). დიახ, ძლივს აღმოჩნდა ეს ერთი, „კდემამოსილებით“ უხვად დაჯილდოვებული მგოსანი, მაგრამ ამ ერთსაც კი ეს „საკუთარი კდემამოსილება“ თავისოფეს არ ემეტება, არამედ სხვებისთვის, უმისამართოთ. ეს თითქმის ისე, როგორც ზოაპარში: „მეფე და პერანგი“ არის მოხსენებული, თუ ჯერ როგორ გასჭირდა ქვეყნად ბედნიერის პოვნა, ხოლო როცა იხილეს, მას ტანზე პერანგიც აღარ აღმოაჩნდა.

ქრონიკა.

— მუშქორებმა უკანასკნელ კრებაზე დაადგინეს: სალანდლავი წერილები მოათავსონ გაზეთ „რაბოჩია პრაგდაში“, ხოლო საქები კი — „ზარია გასტროები“.

— ქართულ სცენაზე ქართველი მსახიობი დაიკარგა. მიღებულია ზომები მის მოსახანავთ.

— ჰერცელ ბააზოს სურს ჩაეწეროს სოციალისტების პარტიაში, მხოლოდ სიონისტებს კი დაუბრუნოს „ოცდაათი ვერცხლი“

— მთავარი სახატვრო კომიტეტი ლეტარგიის ძილს მიეცა. მწერლების მიერ მიტანილი ნაწარმოებები გადაეგზავნება ხოლმე მუზეუმს „საუკუნო განძეულად“.

— სახალხო სახლში ქართულ დრამატიულ დასში ირიცხება 70 „მსახიობი“. განზრაულია, 100-დე აიყვანონ, რათა იერმიში მიტანონ რუსთველის თეატრზე.

შენიშვნა ოცისიმავსი.

გავიხმა ენა, სინემატო,
დამწერო ამის!
გულზე გახეთქე შიშისგან
ნიანგი, ლამის,
მაღა მოუსპე, გესმის, მაღა
სმისა და ჭამის!..
და რომ არ იყენეს ის მიმღები
სხვა ტელეგრამის,
სადაც ცნობა არს ნიანგისთვის
უარეს დრამის,
მაშინ, გარწმუნებ, გასაქცევად,
მომსწრე ამ წამის,
ოფიციალურ მაღე შეარჩევდა
სიბნელის ღამის!..
მაშ, გაიხარე: ეგ სიზმარი,
საბედისწერო,
თითქოს აგიხდა, სინემატო,
ნიანგის მტერო!..

ონისიმე.

3 1 ჭ რ უ ლ ი

დ ე კ ე ჭ ე ბ ი.

ხეთა. მრავალი სხუომების და თათბირის შემდეგ, ხეთის „პარლამენტმა“ 16 სექტემბერს გადააყენა „მთავრობის კაბინეტი“, მიუხედავათ იმისა, რომ გადააყენების შემდეგ, თვით განაცხადეს სურვილი გადადგომაზე. შედგენილია ახალი „კაბინეტი“, რომელშიცაც შედიან სოციალისტები. ყოფილი „მთავრობის თავმჯდომარე“—ლ. გოგიას აზრით, „ახალი კაბინეტი ვერ შესძლებს მუშაობას, რადგან დარწმუნებულია, რომ მის გარდა სათავმჯდომარო კაცი ხეთაში არ მოიპოვება.“

იქიდანებ:

მოწინავე წრეების აზრით, „მთავრობის კაბინეტის“ შეცვლა გამოწვეულია მით, რომ თავმჯდომარე—გოგია ადგა ყოფილ ერობის გამგეობის თავმჯდომარე მენშევიკ ტურავას ტაქტიკას, რამაც დაამარცხა როგორც ტურავა, ისე მისი მიმღევარი—გოგიაც.

სამტკრელია: ამ დღეებში დაიკარგა გზის შენობათა ზედამხედველი ქ-ქ. ფიცხელი ზომები იყო მიღებული მოსახენათ. რეინის გზის ფარგლებში მცხოვრები ცხრას სამოცდა, თუთხმეტი ლრუტუნები ბეჯითად სჩუქნიდენ არემარქს, მაგრამ ამაოთ. დიდი ჩხრეების შემდეგ, გასინჯული იქნა სამიკიტნების სამას ოთხმოცდათხმეტი რუმბები. სწორეთ უკანასკნელიდან გადმოგორდა დაკარგული, რომელმაც საყვედური განაცხადა პოვნისთვის.

ოზურგეთი ვინაიდგა აზურგეთის ხაზინის ხაზინადარმა მამონტი გიორგევიჩმა ხაზინის ქვე განკოტილებები სამიკიტნო-რესტორნებში გადაიტანა და რადგან ყოველ დღე უშევს ყველა სამიკიტნოებში აპერაცია, კონკრეტო, ამ. ნიანგო, აღმრათ შეუძლებამომლობა ფინანსურის წინაშე მოემატოს მას ზედმეტ გასამჯელოსთვინ ჯამაგირი 600%, რითაც მიეცემა საშეაღება უვინის და არაყის სიძეირემ ხელი არ შეუშალოს

უ წ ი ნ

მის შექნაში საკუთარ „სალაროში“ შესანახავათ.

იქიდანებ:

მიწად მოქმედების განყოფილებაში მემანქანე ქალმა განიზრახა მოაწყოს თავის განყოფილებაში ჩულქის და წინდის საქსოვი სახელოსნო, ვინაიდგან ეს „სხვა საქმეს“ სხელს არ უშლის, და კიდეც ენერგიულად შეუდგა ამ საქმის სისრულეში მოყვანას.

პორესკონდენციები.

(ზღაპარი ჯონჯუათის სიხამდვილიდგან)

იყო სოფელი ჯონჯუათი. მას არ აკლდა სიმდიდრე, ყუათი და ერთგან, სადაც იდგა ხე დიდი მუოლისა, ჰქონდა აგებული შენობა შეოლისა. იყო ვინმე ქოლია, შეგავსათ ესერისა, არა სწამდა რა ლობისა, არცა მესერისა, აძყაა, თუ აიყოლია მან კუთხე ეწერისა... დადგნენ გუნებაზე ბრძოლისა და განიზრახეს დანგრევა იმა შეოლისა, რადგან იმისი ეწერში ჩასკუპების ჰქონდათ სურვილი ბრძოლისა, გაუგეს განზრახვა ესე, ფლიდი, შესდგა ჯონჯუათს კრება დიდი, აქ იყო სამი თემი და კუთხე შეიდი. იმჯელეს, დააღვინეს: სკოლა თავის ადგილზე დაარჩინეს, კოლია და ეწერი კი გაგვინაწყინეს... არც აცივესა, არც აცხელესა, მჯიდში ჩაახველესა და შეოლას მაინც დაუპირეს „ელესა“...*) ნარკომპროსმა ამის შესახება არ დააყოვნა თავისი წარმომადგენლის ადგილობრივ ხელია, რომელმაც კურძალა სკოლისთვის ხელის ხება. მაგრამ კოლია ახტა-დახტა, მივიდნ გან-განის სახლთან, თან ეწრელთა დეპუტატიც ახლდა და სთხოვა: გან-გან, მომეცი მან-

დატი, რომ მოეთხარო მთლად სოფელი ჯონჯუათი და გავიტაცო ეწერისენ შეოლა მათი გან-განმაც არ დააყოვნა: კოლჩის მყის შეუსრულა თხოვნა, იქნებოდა დილის ცხრა საათი როგნა!.. და იმავ სალამოსა, ლამისა ბნელი როს ციდგან ჩამოეშვა, ეწრელთა ჯარი შეესია შეოლის ეზო—მიდამოსა. გაიგო ეს დანარჩენმა სოფელმა, ამ იდეის ერთხელ უკვე უარმყოფელმა და სკოლის გარშემო იწყო თავის მოყრა მთელმა. შეიქნა ხელჩართული ბრძოლა, ეწრელებს ქქჩიში მოხედა კაი მოყრლა და კუდამოძუბული გარბოდა კოლი. დროზე წამოეშველა ლანჩხუთის მილიცია, მან კოლას შენიშვნა: „ჩემი ბიძია, ამას რომ ხალხს ართმევ, ჯერ მისთვის რა მიგიცია!“ „ო, ცხონდა შენი მშობელი, რომ ასე მართლის ხარ მთხოვნელი“, მილიციას ეტყოდა სოფელი, რომელიც კოლიეს გადამკიდე, ვინ იცის, რას მოელის კიდე. მუხრუჭი.

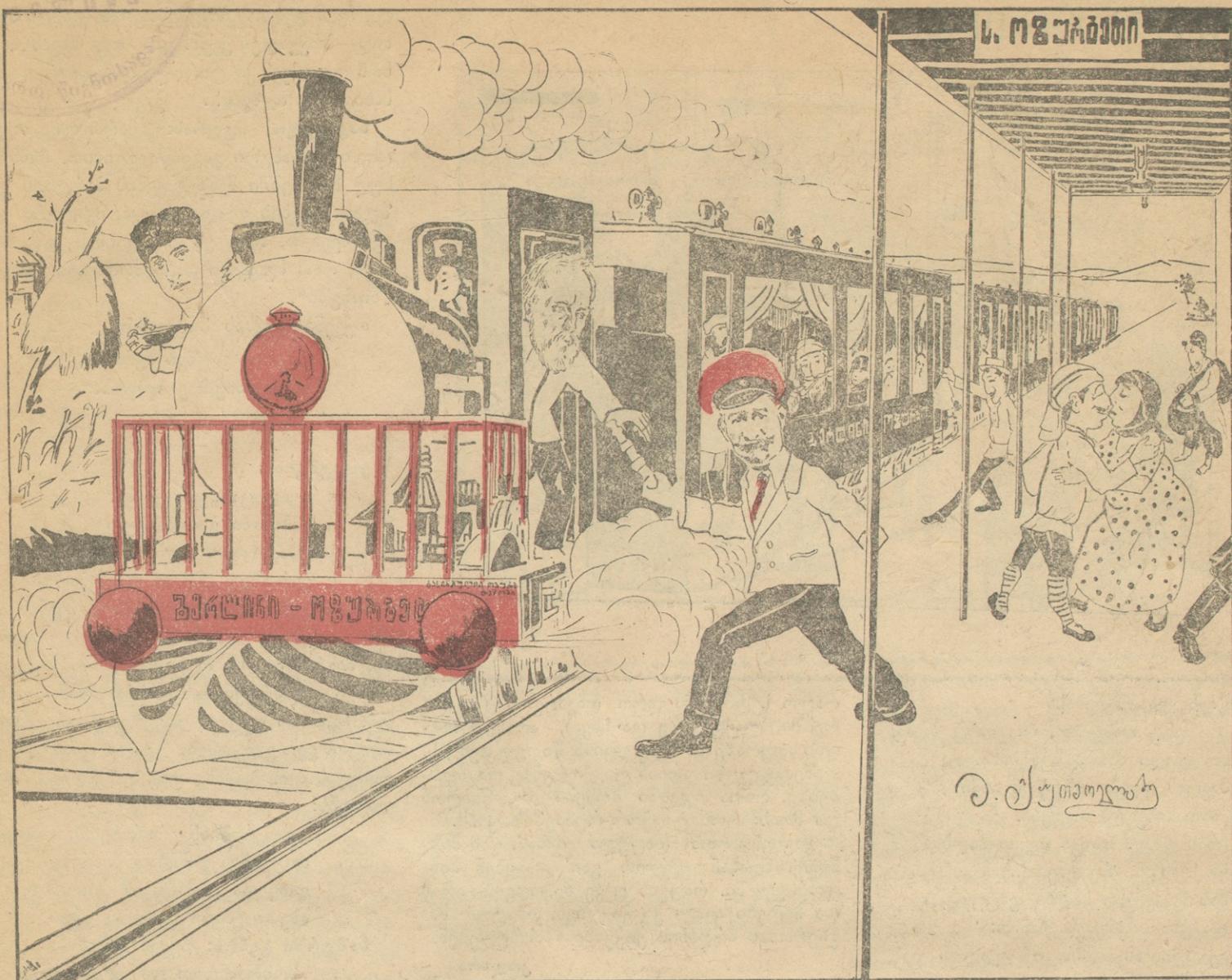
მუხრუჭი.

ჩემს მარტოებს!

(ძლივნათ ნაოლალევის აღმასკომს)

მოგესალმები, მარტოელო, სოფელო მონასტროიანო, ზოგან გაშლილო ველებო, ხშირიათ კი მთა—გორიანო. იყო დრო, როცა პატრონათ გყავდა მღვდელი და ბერები, და ამშენებდა შენს სახეს იმათი გრძელი წვერები. უფალსა ღმერთსა თვის კალთა შენს ზურგზე დაუბერტყია: ერთ სოფელს მწყემსათ მოგართვა, მღვდელთ ხროვა, ოცხე მეტია; რომ არ დამჭამონ სიყალბე არა სოჭვან, რომ ეს ჭორია, უფალმა ხუცებს უბოძა თითოეული ჯორია, და ეს ჯოროსანთ ლაშქარი

*) წალება.

ზეიმობს ოზურგეთი
და ლხინობს გურია:
„რკინის გზა გავაკეთეთ,
აქ კი სადგურია...“
აქედან ბერლინისკენ

დაიძრა მატარებელი,
მანქანას განაგებს
საქმეში დაცდილი ხელი!
საღვრილან სწრაფად
მანქანის საყვირის ხმაზე

საგზაო კვერთხით ხელში
გამოდის კაციტაძე;
სარჯვალაძემ მანქანის თვლებს
ჟევე წაუსვა ზეთი.
მაშ, მოუსვი, მემანქანევ, ბერლინისკენ!
მშვიდობით, ოზურგეთი!...

7 ნოემბრი 1-ლი №-ჩი სალიტერატ. სამხატ. საილიუსტრ თრ-ქვირაული ეურეალი:

ნ რ ც პ ა

ურნალში იქნება შემდეგი განყოფილებანი:

1. ბელეტრისტიკა	5. მ ხ ა ტ ვ რ ლ ბ ა.	9. მ ე ც ნ ი ე რ ე ბ ა დ ა	12. მ ა ტ ი ა ნ ა .
2. ვ რ ე ზ ი ა .	6. ჩ ა ნ დ ა კ ე ბ ა .	ტ ე ნ ი ე ბ ა .	13. ი უ მ ა ლ ა რ ი .
3. თ ე ა ტ რ ი .	7. პ ლ ი ტ ი კ ა .	10. პ ი ნ ლ .	14. ნ ა რ ე ვ ა .
4. მ უ ს ი კ ა .	8. ბ ი ბ ლ ი ღ რ ა ფ ი ა .	11. ს პ ლ რ ტ ი .	

ილიუსტრაციები საქართველოს და უცხოეთის ცხოვრებიდან.

ურნალში მონაწილეობენ:

მეცნიერები და საზოგადო მოღვაწენი.

საკუთარი კორესპონდენტები: მოსკოვში, პეტროგრადში, ხარკოვში, თეირანში, ბერლინში, პარიზში, რომში, ლონდონში, საქართველოში და კავკასიის ცველა ქვეყნებში.

ურნალში იქნება 32 გვერდი.

პასუხისმგებელი რედაქტორი მიხ. კახიანი.

გამომცემელი: საქართველოს სახელმწიფო გამომცემლობა.

მისამართი რედაქციის და კანტორის რესთავ. პრ. № 22.

მიიღება ხელის მოწერა და განცხადებანი.

რედაქტორი: სარედაქციო კოლეგია.

ტელეფონი.